Pavadinimas Vektoriai

Dalykas Matematika

Klasė 8

Pasiekimų sritis: Apima visas tris pasiekimų sritis: gilus supratimas ir argumentavimas A1, A3; matematinis komunikavimas B1, B2; problemų sprendimas C1, C2.

Mokymo(si) turinio tema: Konstravimas. Transformacijos

Ilgalaikio plano dalis: Geometrija ir matavimai

Valandų skaičius nurodytas ilgalaikiame plane

4 valandos

Mokymosi uždaviniai ir vertinimo kriterijai:

- 1.Gebėti tinkamai ir tikslingai vartoti matematines sąvokas, faktus.
- 2.Gebėti tinkamai atlikti matematines procedūras susijusias su vektoriais, su jų sudėtimi, skirtumu, daugyba iš skaičiaus.
- 3.Gebėti analizuoti paprastas problemines situacijas ir pasiūlyti modelį problemai išspręsti

Galimi mokymo(si) metodai, siūloma veikla: Keturių pamokų konspektas, kurį mokytojai gali naudoti kaip dalijamąją medžiagą.

Siūloma papildoma medžiaga / literatūra / skaitmeninės mokymo priemonės (SMP):

Matematika Tau + išplėstinis kursas 11 klasė 1 dalis TEV 2012 psl. 120-127

Matematika tempus 11 klasei 1 dalis Šviesa 2021 psl. 60-71

Reikalingi materialiniai ir technologiniai ištekliai: Kompiuteris, projektorius, kopijavimo aparatas, jei naudojama kaip dalijamoji medžiaga.

Medžiagą parengė matematikos mokytojos metodininkės: Jurga Deveikytė ir Lina Stasiūnaitė

Vektoriaus sąvoka

Mokslo metų baigimo proga aštuntokams buvo surengtos linksmosios estafetės miesto parke. Pirmieji į trasą išbėgo Benas ir Skirmantė. Reikėjo pasiekti seniausiąjį parko medį. Kiekvienas jų išsitraukė kortelę, kurioje buvo tam tikra informacija. Skirmantės kortelė atrodė taip:

o Beno kortelė atrodė taip:

Pirmasis varžybų punktas – medis, nutolęs 1 km vakarų kryptimi.

Kuo skiriasi parašyti teiginiai?

Skirmantės kortelėje kalbama apie atstumą, kurį matematikoje suprantame kaip atkarpą, kurios ilgis 1km. Beno kortelėje kalbama ir apie atstumą, ir apie kryptį, kuria tą atstumą reikia nueiti, matematikoje tai vadinama kryptine atkarpa.

Atkarpa, kurioje yra nurodyta jos pradžios taškas ir pabaigos taškas, vadinama vektoriumi.

Vektorius vaizduojamas atkarpa su rodykle, kuri rodo vektoriaus pabaigos tašką. Vektoriai žymimi dviem didžiosiomis raidėmis su rodykle viršuje (pvz.: \overrightarrow{AB}). Pirmoji raidė (A) rodo vektoriaus pradžios tašką, antroji raidė (B) rodo vektoriaus pabaigos tašką.

Vektoriaus \overrightarrow{AB} **ilgiu** vadiname atkarpos AB ilgį. Vektoriau \overrightarrow{AB} ilgis žymimas $|\overrightarrow{AB}|$.

Vaizduojame	Rašome	Skaitome
В	\overrightarrow{AB}	Vektorius <i>AB</i>
В	\overrightarrow{BA}	Vektorius <i>BA</i>
M B	$\left \overrightarrow{BM}\right = 2 \ cm$	Vektoriaus <i>BM</i> ilgis lygus 2 <i>cm</i>

Vektorius, kurio pradžios ir pabaigos taškai sutampa, vadinamas **nuliniu vektoriumi**. Jo ilgis lygus 0, o krytis neapibrėžta.

Vaizduojame	Rašome	Skaitome
A •	\overrightarrow{AA} arba $\overrightarrow{0}$	Vektorius AA arba nulinis vektorius

Vektoriai, esantys vienoje tiesėje arba lygiagrečiose tiesėse ir nukreipti į tą pačią pusę, vadinami **vienakrypčiais**.

Vektoriai, esantys vienoje tiesėje arba lygiagrečiose tiesėse ir nukreipti į priešingas puses, vadinami **priešpriešiniais**.

Vaizduojame	Rašome	Skaitome
	$\overrightarrow{AB} \uparrow \uparrow \overrightarrow{CD}$	Vektoriai <i>AB</i> ir <i>CD</i> yra vienakrypčiai
C D T S	$\overrightarrow{AB} \uparrow \uparrow \overrightarrow{TS}$	Vektoriai <i>AB</i> ir <i>TS</i> yra vienakrypčiai
	$\overrightarrow{CD} \uparrow \uparrow \overrightarrow{TS}$	Vektoriai <i>CD</i> ir <i>TS</i> yra vienakrypčiai
	$\overrightarrow{BA} \uparrow \downarrow \overrightarrow{CD}$	Vektoriai <i>BA</i> ir <i>CD</i> yra priešpriešiniai
C D T S	$\overrightarrow{CD}\uparrow\downarrow\overrightarrow{ST}$	Vektoriai <i>CD</i> ir <i>ST</i> yra priešpriešiniai

Vienakrypčiai vektoriai, kurių ilgiai lygūs, vadinami lygiaisiais.

Priešpriešiniai vektoriai, kurių ilgiai lygūs, vadinami **priešingaisiais**.

Vaizduojame	Rašome	Skaitome
B A A	$\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{MN}$	Vektorius AB lygus vektoriui MN

+	+	Н		-	Н
₽			4	-	
		N			И
					Н

$$\overrightarrow{AB} = -\overrightarrow{NM}$$

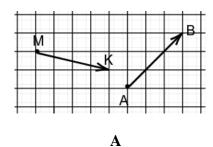
Vektorius AB priešingas vektoriui NM

Pastaba. Kai kada vektorius žymimas viena mažąją raide su rodykle virš jos, pavyzdžiui \vec{a} , o jo ilgis žymimas $|\vec{a}|$.

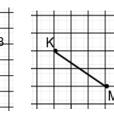
Vaizduojame	Rašome	Skaitome
\vec{a}	$ec{a}$	Vektorius a

Uždaviniai

1. Kuriame paveiksle pavaizduotas vektorius \overrightarrow{KM} ?

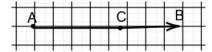

В

 \mathbf{C}

2. Mokytojas paprašė užrašyti pavaizduotą vektorių. Simas nežinojo, kaip taisyklingai užrašyti, ir pateikė keturis skirtingus užrašus:

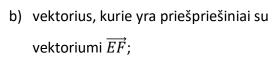

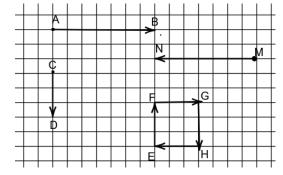
$$\overrightarrow{AB}$$
, \overrightarrow{AB} , \overrightarrow{BA} , \overrightarrow{ACB}

Kuris iš jų teisingas?

3. Keturis taškus A, B, F ir H padėkite taip, kad jie nebūtų vienoje tiesėje. Nubraižykite vektorius \overrightarrow{AB} ir \overrightarrow{FH} bei atkarpą HA.

- 4. Paveiksle pavaizduoti vektoriai. Parašykite:
 - a) vektorius, kurie yra vienakrypčiai su vektoriumi \overrightarrow{AB} ;

- c) vektorius, kurių ilgiai lygūs vektoriaus \overrightarrow{FG} ilgiui;
- d) vektorius, kurie yra lygūs vektoriui \overrightarrow{GH} ;
- e) vektorius, kurie yra priešingi vektoriui \overrightarrow{HE} .
- 5. Paveiksle pavaizduoti vektoriai \overrightarrow{AB} , \overrightarrow{CD} ir \overrightarrow{FC} . Nustatę, ar teiginys teisingas, paaiškinkite, kodėl taip manote.

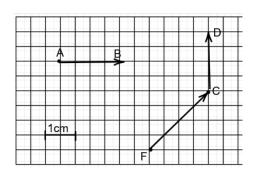
a)
$$|\overrightarrow{CD}| = 2 cm$$
;

b)
$$\overrightarrow{AB} = 2 cm$$
;

c)
$$|\overrightarrow{AB}| = |\overrightarrow{CD}|$$
;

d)
$$\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CD}$$
;

e)
$$|\overrightarrow{FC}| = |\overrightarrow{AB}|$$
.

6. Paveiksle pavaizduoto rombo KLMN kraštinės ilgis lygus $6\ cm$. Nustatykite, ar duotieji teiginiai teisingi:

a)
$$|\overrightarrow{KL}| = 6 \ cm$$
;

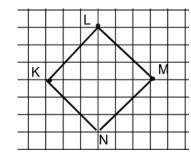
b)
$$|\overrightarrow{KL}| = |\overrightarrow{MN}|$$
;

c)
$$\overrightarrow{KL} = \overrightarrow{MN}$$
;

d)
$$\overrightarrow{LM} = \overrightarrow{KN}$$
;

e)
$$\overrightarrow{KL}$$
 ir \overrightarrow{MN} yra priešingi;

f)
$$\overrightarrow{KN}$$
 ir \overrightarrow{MN} yra lygūs.

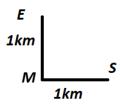
- 7. Nubrėžkite vektorius \overrightarrow{CD} , \overrightarrow{MN} , \overrightarrow{HG} , tenkinančius sąlygas:
 - a) vektoriai \overrightarrow{CD} , \overrightarrow{MN} ir \overrightarrow{HG} yra vienakrypčiai, $\left|\overrightarrow{CD}\right|=2$ cm, $\left|\overrightarrow{MN}\right|=1$ cm, $\left|\overrightarrow{HG}\right|=3$ cm;
 - b) vektoriai \overrightarrow{CD} ir \overrightarrow{MN} yra vienakrypčiai, vektoriai \overrightarrow{CD} ir \overrightarrow{HG} yra priešpriešiniai, $|\overrightarrow{CD}| = 2.5 \ cm, |\overrightarrow{MN}| = 1.5 \ cm, |\overrightarrow{HG}| = 1 \ cm;$
 - c) vektoriai \overrightarrow{CD} ir \overrightarrow{MN} yra priešingi, vektorius \overrightarrow{HG} nėra nei vienakryptis, nei priešpriešinis šiems vektoriams, o jo ilgis dvigubai didesnis už \overrightarrow{CD} ilgį.

Vektorių suma ir skirtumas

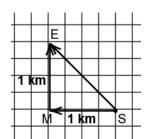
Pasiekęs seniausiąjį parko medį, kuris nutolęs $1\ km$ į vakarus nuo starto linijos, Benas gavo naują kortelę.

Antrasis varžybų punktas prie ežero pakrantės yra nutolęs 1 km į šiaurę nuo seniausio parko medžio.

Paveikslėlyje pavaizduota Beno judėjimo schema.

Nuo starto linijos judėdamas atkarpomis SM ir ME Benas nubėgo 2~km kelią, o jo poslinkį nuo starto linijos, įveikus du etapus, nusako vektorius \overrightarrow{SE} .

Nubėgto kelio ilgis: SM + ME = 1 km + 1 km = 2 km.

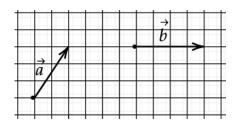
Poslinkis: $\overrightarrow{SM} + \overrightarrow{ME} = \overrightarrow{SE}$.

Vektorių \overrightarrow{AB} ir \overrightarrow{BC} suma vadiname vektorių \overrightarrow{AC} .

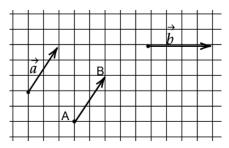
Vaizduojame	Rašome	Skaitome
B C	$\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AC}$	Vektorių AB ir BC suma lygi vektoriui AC

Kaip sudėti du vektorius, kurių vieno pradžia nesutampa su kito pabaiga?

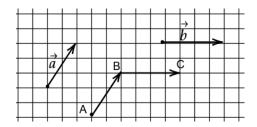
Sudėkime vektorius \vec{a} ir \vec{b} .

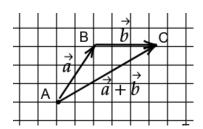
1) Pažymėkime bet kurį tašką A ir nuo to taško atidėkime vektorių \overrightarrow{AB} , lygų vektoriui \overrightarrow{a} $(\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{a})$.

2) Nuo taško B atidėkime vektorių \overrightarrow{BC} , lygų vektoriui \overrightarrow{b} ($\overrightarrow{BC} = \overrightarrow{b}$).

3) Nubrėžkime vektorių, jungiantį vektoriaus \overrightarrow{AB} pradžios tašką A su vektoriaus \overrightarrow{BC} pabaigos tašku C. Jis ir yra vektorių \vec{a} ir \vec{b} suma ($\overrightarrow{AC} = \vec{a} + \vec{b}$).

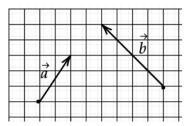
Vektorių \overrightarrow{AC} ir \overrightarrow{AB} **skirtumu** vadiname vektorių \overrightarrow{BC} . Tai yra, jei $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AC}$, tai $\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AB} = \overrightarrow{BC}$.

Vaizduojame	Rašome	Skaitome
B C	$\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AB} = \overrightarrow{BC}$	Vektorių AC ir AB skirtumas lygus vektoriui BC

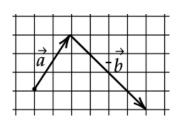
Patarimas. Norėdami iš vektoriaus \vec{a} **atimti** vektorių \vec{b} , prie vektoriaus \vec{a} pridėkite vektorių priešingą vektoriui \vec{b} :

$$\vec{a} - \vec{b} = \vec{a} + (-\vec{b}).$$

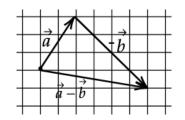
Iš vektoriaus \vec{a} atimkime vektorių \vec{b} .

1) Nubrėžkime vektorių \vec{a} . Nuo jo pabaigos taško atidėkime vektorių $-\vec{b}$ (vektoriaus $-\vec{b}$ ilgis lygus vektoriaus \vec{b} ilgiui, bet kryptis priešinga).

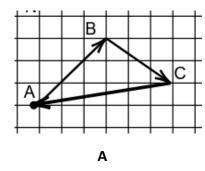

2) Nubrėžkime vektorių, jungiantį vektoriaus \vec{a} pradžios tašką su vektoriaus $-\vec{b}$ pabaigos tašku. Jis ir yra vektorių \vec{a} ir \vec{b} skirtumas.

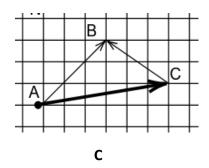

Uždaviniai

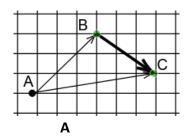
1. Kuriame paveiksle paryškintas vektorius, lygus vektorių \overrightarrow{AB} ir \overrightarrow{BC} sumai?

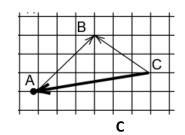
B C B

2. Kuriame paveiksle paryškintas vektorius, lygus vektorių \overrightarrow{AB} ir \overrightarrow{AC} skirtumui?

B C B

3. Paveiksle pavaizduoti vektoriai \vec{a} , \vec{b} ir \vec{c} . Nubrėžkite vektorių, lygų:

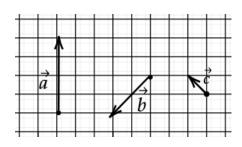
b)
$$\vec{a} + \vec{c}$$
;

a)
$$\vec{a} + \vec{b}$$
; b) $\vec{a} + \vec{c}$; c) $\vec{b} - \vec{c}$;

d)
$$\vec{c} - \vec{b}$$

e)
$$\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}$$

d)
$$\vec{c} - \vec{b}$$
; e) $\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}$; f) $\vec{a} - \vec{c} + \vec{b}$.

- 4. Paveiksle pavaizduotas lygiakraštis trikampis ABC. Jo kraštinės ilgis yra 3 cm.
 - 1) Atlikite veiksmus su vektoriais:

a)
$$\overrightarrow{AC} + \overrightarrow{CB}$$
;

b)
$$\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CA}$$
;

c)
$$\overrightarrow{AC} + \overrightarrow{CB} + \overrightarrow{BC}$$
;

d)
$$\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AB}$$
;

e)
$$\overrightarrow{BC} - \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{CB}$$
.

2) Apskaičiuokite:

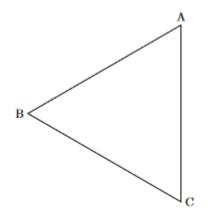
a)
$$|\overrightarrow{AC}|$$
;

b)
$$|\overrightarrow{BA}| + |\overrightarrow{CB}|$$
;

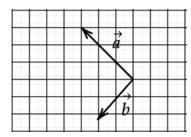
c)
$$|\overrightarrow{BA}| - |\overrightarrow{CB}|$$
;

d)
$$|\overrightarrow{AB} - \overrightarrow{AC}|$$
;

e)
$$|\overrightarrow{BC} - \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{CB}|$$
.

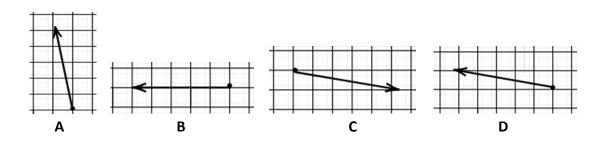
5. Paveiksle pavaizduoti vektoriai \vec{a} ir \vec{b} .

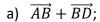
Kuriame paveiksle yra pavaizduotas vektorius, lygus:

a)
$$\vec{a} + \vec{b}$$
?

b)
$$\vec{a} - \vec{b}$$
?

6. Duotas stačiakampis ABCD. Taškas O- stačiakampio įstrižainių susikirtimo taškas. Užrašykite vektorių, kurį gausime atlikę veiksmus:

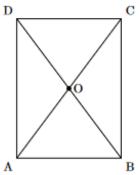
b)
$$\overrightarrow{AO} - \overrightarrow{AD}$$
;

c)
$$\overrightarrow{BO} + \overrightarrow{OD}$$
;

d)
$$\overrightarrow{AO} + \overrightarrow{OC}$$
;

e)
$$\overrightarrow{OC} + \overrightarrow{CO}$$
;

f)
$$\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CA}$$
.

Vektoriaus daugyba iš skaičiaus

Atbėgę į antrąjį punktą Benas ir Skirmantė gavo po trečią kortelę.

Trečiąjį varžybų punktą rasite prie Velnio akmens. Bėkite į rytus dvigubai didesnį atstumą, nei bėgote į vakarus.

Skirmantė, būdama atidi, kelis kartus perskaitė nurodymą ir po kurio laiko sėkmingai pasiekė trečiąjį punktą. Benas labai skubėjo ir nuskuodė priešinga, nei buvo parašyta kortelėje, kryptimi. Nubėgęs $2\ km$, rado ne akmenį, o didelį kadagį, aplipusį uogomis. Beno poslinkį nuo antrojo punkto iki kadagio nusako vektorius \overrightarrow{EK} , kuris yra vienakryptis su vektoriumi \overrightarrow{SM} , bet du kartus už jį ilgesnis. Matematikoje tai užrašytume taip: $\overrightarrow{EK}=2\cdot\overrightarrow{SM}$. Skirmantės poslinkį galima užrašyti vektoriumi \overrightarrow{EV} . $\overrightarrow{EV}=-2\cdot\overrightarrow{SM}$.

Skaičiaus m ir vektoriaus \vec{a} sandauga vadinamas vektorius, kurio

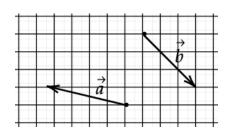
- ilgis lygus $m \cdot |\vec{a}|$, o kryptis sutampa su vektoriaus \vec{a} kryptimi, kai m > 0;
- ilgis lygus $-m \cdot |\vec{a}|$, o kryptis priešinga vektoriaus \vec{a} krypčiai, kai m < 0;
- ilgis lygus 0, kai m = 0; t.y. $0 \cdot \vec{a} = \vec{0}$.

Vaizduojame	Rašome	Skaitome
	$ec{a}$	Vektorius a
$0.5\vec{a}$	$0,5\vec{a}$	Pusė vektoriaus a
-2 a	−2 <i>ā</i>	Minus du vektoriai a

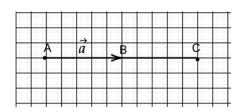
Pastaba. Nulinj vektorių padauginę iš bet kokio realaus skaičiaus gauname nulinj vektorių, tai yra:

$$m \cdot \vec{0} = \vec{0}, m \in \mathbb{R}.$$

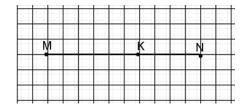
- 1. Duotas nenulinis vektorius \vec{a} . Kuris iš žodžių "vienakrypčiai", "priešpriešiniai", "lygūs", "priešingi" tinka apibūdinti vektorius:
 - a) $-3\vec{a}$ ir \vec{a} ?
- b) $1,5\vec{a}$ ir \vec{a} ?
- c) $-\vec{a}$ ir \vec{a} ?
- d) $1\vec{a}$ ir \vec{a} ?
- 2. Paveiksle pavaizduoti vektoriai \vec{a} ir \vec{b} . Nubrėžkite vektorių, lygų:
 - a) $-\vec{a}$;
- b) $2\vec{b}$;
- c) $\vec{a} + 2\vec{b}$; d) $\vec{b} 2\vec{a}$.

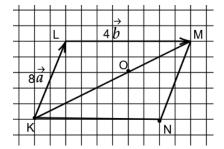
- 3. Paveiksle pavaizduota atkarpa AC ir jos vidurio taškas B. $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{a}$. Kuriam vektoriui lygus vektorius \overrightarrow{AC} ?
 - $\mathbf{A} 2\vec{a}$
- **B** $-1.5\vec{a}$ **C** $1.5\vec{a}$
- $\mathbf{D} \ 2\vec{a}$

- 4. Paveiksle pavaizduota atkarpa MN. Taškas K padėtas taip, kad MK: KN = 3: 2. Nustatykite, ar teisingas teiginys:
 - a) $\overrightarrow{MK} = \frac{2}{3}\overrightarrow{MN}$;
 - b) $\overrightarrow{MN} = -\frac{5}{2}\overrightarrow{KM}$;
 - c) $|\overrightarrow{MN}| + |\overrightarrow{NK}| = |\overrightarrow{MK}|$;
 - d) $|\overrightarrow{MK} + \overrightarrow{KN}| = |\overrightarrow{MN}|$;
 - e) vektoriai \overrightarrow{MK} ir \overrightarrow{NK} priešpriešiniai;
 - f) vektoriai \overrightarrow{MK} ir $-\overrightarrow{NM}$ vienakrypčiai.

5. Lygiagretainio *KLMN* įstrižainėje *KM* pažymėtas taškas *O* taip, kad KO: OM = 3:2. Vektorius $\overrightarrow{KL} = 8\overrightarrow{a}$, o vektorius $\overrightarrow{LM} = 4\overrightarrow{b}$. Žinodami, kad $\overrightarrow{KM} = \overrightarrow{KL} + \overrightarrow{LM}$, i tuščius langelius įrašykite tokius skaičius, kad būtų teisinga lygybė:

- a) $\overrightarrow{KM} = \overrightarrow{a} + \overrightarrow{b}$;
- b) $\overrightarrow{KO} = \square \vec{a} + \square \vec{b}$;
- c) $\overrightarrow{KO} = \bigcap (2\vec{a} + \vec{b}).$

Pasipraktikuokime

1. Lygūs vektoriai nuo priešingų vektorių skiriasi:

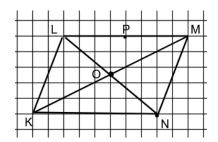
A ilgiais

B kryptimis

C ir ilgiais, ir kryptimis

D arba ilgiais, arba kryptimis

2. Keturkampis KLMN — lygiagretainis. Taškas O — jo įstrižainių susikirtimo taškas. Taškas P yra kraštinės LM vidurio taškas.

1) Ar lygūs vektoriai:

a)
$$\overrightarrow{KL}$$
 ir \overrightarrow{MN} ?

b)
$$\overrightarrow{LN}$$
 ir \overrightarrow{KM} ?

c)
$$\overrightarrow{PM}$$
 ir \overrightarrow{PL} ?

2) Parašykite, kokius vektorius gausime atlikę veiksmą:

a)
$$\overrightarrow{KL} + \overrightarrow{LN}$$
;

b)
$$\overrightarrow{KL} - \overrightarrow{KN}$$
;

c)
$$\overrightarrow{KO} + \overrightarrow{OM}$$
;

d)
$$\overrightarrow{LP} + \overrightarrow{PL}$$
;

e)
$$\overrightarrow{LN} - \overrightarrow{LM} + \overrightarrow{NK}$$
.

3. Stačiojo lygiašonio trikampio ABC, kurio kampas C yra statusis, kraštinės AC ilgis yra 3 cm, o kraštinės AB ilgis yra $3\sqrt{2}$ cm. Raskite:

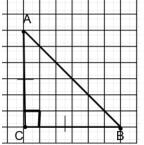
b)
$$|\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC}|$$
;

c)
$$|\overrightarrow{AB}| + |\overrightarrow{BC}|$$
;

d)
$$|\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AB}|$$
;

e)
$$P_{ABC}$$
;

f)
$$S_{ABC}$$
.

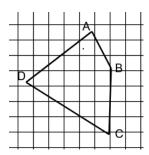
4. Paveiksle pavaizduotas keturkampis ABCD. Įrodykite, kad:

a)
$$\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BD} = \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{CD}$$
;

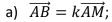
b)
$$\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DC}$$
;

c)
$$\overrightarrow{DA} - \overrightarrow{DC} = \overrightarrow{BA} - \overrightarrow{BC}$$
;

d)
$$\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DC} + \overrightarrow{CB} + \overrightarrow{BA} = \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{DA} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{AB}$$
.

- 5. 1) Nubrėžkite tris skirtingų krypčių ir skirtingų ilgių vektorius, neturinčius bendrų taškų.
 - 2) Nubrėžkite vektorių, lygų visų trijų vektorių sumai.
 - 3) Nubrėžkite vektorių, lygų ilgiausio ir dvigubo trumpiausio vektorių skirtumui.
- 6. Taškas M lygiagretainio ABCD kraštinės AB vidurio taškas. Kraštinėje DC taškas N padėtas taip, kad atkarpos DN ilgis 3 kartus trumpesnis už atkarpos NC ilgį. Raskite tokį skaičių k, su kuriuo būtų teisinga lygybė:

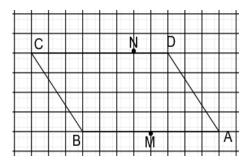
b)
$$\overrightarrow{CD} = k\overrightarrow{AM}$$
;

c)
$$\overrightarrow{DN} = k\overrightarrow{AM}$$
;

d)
$$\overrightarrow{NC} = k\overrightarrow{AM}$$
;

e)
$$\overrightarrow{DN} = k\overrightarrow{BM}$$
;

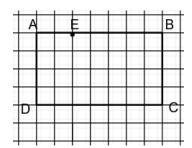
f)
$$\overrightarrow{CN} = k\overrightarrow{BM}$$
.

- 7. Koordinačių plokštumoje pažymėkite taškus A(-1; 2) ir B(2; 2).
 - 7.1. Nubrėžkite vektorių \overrightarrow{BC} žinodami, kad vektoriaus pabaigos taško abscisė yra 4, o ordinatė yra 3.
 - 7.2. Nubrėžkite vektorių \overrightarrow{AD} , lygų vektoriui \overrightarrow{BC} . Parašykite taško D koordinates.
 - 7.3. Ar tiesa, kad vektoriai \overrightarrow{AB} ir \overrightarrow{CD} yra priešingieji vektoriai? Atsakymą pagrįskite.
 - 7.4. Nubrėžkite vektorių \overrightarrow{AF} , lygų vektorių \overrightarrow{AB} ir \overrightarrow{BC} skirtumui. Kokios taško F koordinatės?
- 8. Žinome, kad taško $\mathcal C$ koordinatės yra (2;1), o taško $\mathcal D$ koordinatės yra (2;7).
 - 8.1. Koordinačių plokštumoje nubrėžkite vektorių \overrightarrow{CD} .
 - 8.2. Nustatykite vektoriaus \overrightarrow{CD} ilgį.
 - 8.3. Nubrėžkite vektoriui \overrightarrow{CD} , lygų vektorių \overrightarrow{AB} , kai taško A koordinatės yra (-1;3).
 - 8.4. Nubrėžkite vektoriui \overrightarrow{CD} priešingąjį vektorių \overrightarrow{MN} , kai taško N koordinatės yra (0;5).

Pasitikrinkite

1. Duotas stačiakampis ABCD. Jo kraštinėje AB pažymėtas taškas E. Parašykite:

- a) vieną porą lygių vektorių, kurių pradžios ir pabaigos taškai yra stačiakampio viršūnės;
- b) vieną porą priešingų vektorių, kurių pradžios ir pabaigos taškai yra stačiakampio viršūnės;
- c) kokį nors vektorių, jei jo pradžios ir pabaigos taškai yra stačiakampio viršūnės ir jis yra vienakryptis su vektoriumi \overrightarrow{AE} .
- 2. Du vektoriai yra vienodo ilgio ir priešingų krypčių. Tokie vektoriai vadinami:

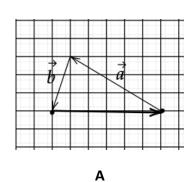
A Lygiaisiais

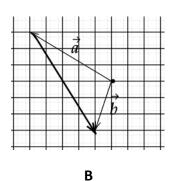
B Priešingaisiais

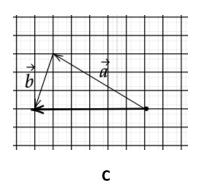
C Priešpriešiniais

D Vienakrypčiais

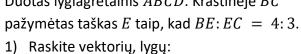
3. Kuriame paveiksle vektorių \vec{a} ir \vec{b} suma yra paryškintasis vektorius?

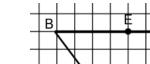

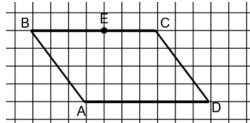
4. Duotas lygiagretainis ABCD. Kraštinėje BC

- a) $\overrightarrow{AB} \overrightarrow{AD}$;
- b) $\overrightarrow{BE} + \overrightarrow{EC}$;
- c) $\overrightarrow{AC} \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{CA}$.

- 2) Raskite tokį skaičių m, su kuriuo būtų teisinga lygybė:
 - a) $\overrightarrow{BC} = m\overrightarrow{BE}$;
 - b) $\overrightarrow{DA} = m\overrightarrow{EC}$.